

Brüssel, 12. mai 2016
(OR. en)

8822/16

DEVGEN 86
ACP 65
RELEX 374
FIN 294

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	12. mai 2016
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8530/16
Teema:	2016. aasta aruanne Euroopa Ülemkogule ELi arenguabi eesmärkide kohta
	– Nõukogu järeldused (12. mai 2016)

1. Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele lisas nõukogu poolt 12. mail 2016 toimunud 3462. istungil vastu võetud nõukogu järeldused, mis käsitlevad 2016. aasta aruannet Euroopa Ülemkogule ELi arenguabi eesmärkide kohta.

Nõukogu järeldused**2016. aasta aruanne Euroopa Ülemkogule ELi arenguabi eesmärkide kohta**

1. Nõukogu tervitab asjaolu, et komisjon avaldas 2015. aasta ELi ametliku arenguabikohta eelteabe,¹ milles analüüsitakse ELi kollektiivsete ja individuaalsete ametliku arenguabi kohustuste arengusuundi². Nõukogu kordab, et ametlik arenguabi on oluline element, mis toimib arengumaade üldises kättesaadavas rahastamises katalüsaatorina. Kuigi arengumaadele antav ametlik arenguabi on tervikuna kvantitatiivselt väike, jääb see oluliseks rahastamisallikaks vähim arenenud ja ebakindlate riikide jaoks, kellel eelkõige puudub riigisisene suutlikkus raha hankimiseks muudest allikatest.
2. Euroopa Ülemkogu palus 17. juunil 2010 nõukogul koostada aastaaruande ELi ja liikmesriikide ametliku arenguabi kohustuste ja nende täitmise kohta. Käesolevas dokumendis esitatakse Euroopa Ülemkogule kuues sedalaadi aruanne.

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1362_en.htm ja http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-1363_en.htm

² 16.–17. juuni 2005. aasta Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldused (dok 10255/1/05), nõukogu 11. novembri 2008. aasta järeldused (dok 15480/08) ja nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldused (dok 9241/15). Vt kohustusi lisast.

3. Eespool toodut arvesse võttes soovib nõukogu teavitada Euroopa Ülemkogu järgmisest:

- a. ELi kollektiivne ametlik arenguabi suurenes kolmandat aastat järjest, jõudes 2015. aastal seni kõige kõrgema tasemeni, s.t 68,226 miljardi euronit võrreldes 59,313 miljardi euroga 2014. aastal, kasvades nominaalväärtuses 15 %. 2015. aastal moodustas ELi kollektiivne ametlik arenguabi ELi kogurahvatulust 0,47 %³, mis on märkimisväärne kasv võrreldes 0,43 %ga 2014. aastal. Ainuüksi ELi liikmesriikide ametlik arenguabi kokku suurenes 57,174 miljardilt eurolt (0,41 % kogurahvatulust) 2014. aastal 66,716 miljardi euronit (0,46 % kogurahvatulust) 2015. aastal.
- b. EL ja selle liikmesriigid on endiselt maailma suurimad kollektiivse ametliku arenguabi andjad (vt joonis 1); ELi antav arenguabi moodustab OECD arenguabi komitee liikmetelt arengumaadele antavast ametlikust arenguabist taas tublisti üle poole. Vastupidiselt ELi ametliku arenguabi (osakaaluna kogurahvatulust) märkimisväärsele suurenemisele vähenes ELi mittekuuluvate OECD arenguabi komitee liikmesriikide keskmine 0,23 %-lt kogurahvatulust 2014. aastal 0,21 %-le kogurahvatulust 2015. aastal.
- c. Eespool toodud arvud kajastavad enamiku ELi liikmesriikide suurenenud panust. 15 liikmesriiki suurendasid oma ametliku arenguabi osakaalu kogurahvatulust rohkem kui 0,01 % ja neli liikmesriiki säilitasid need 2014. aasta tasemel. Üheksa liikmesriigi puhul vähenes ametliku arenguabi osakaal kogurahvatulust enam kui 0,01 %. Viis ELi liikmesriiki täitsid eesmärgi kulutada ametlikule arenguabile 0,7 % kogurahvatulust või ületasid selle eesmärgi (vt joonis 2 ja tabel 1).

³ ELi kollektiivne ametlik arenguabi koosneb ELi liikmesriikide ametlikust arenguabist ja ELi institutsioonide sellest ametliku arenguabi osast, mida ei käsitata liikmesriikide arenguabina. Aruannetes, milles käsitletakse ametliku arenguabi osakaaluna kogurahvatulust, käsitatakse suuremat osa ELi institutsioonide ametliku arenguabi kulutustest ELi liikmesriikide arenguabina, s.t liikmesriikide andmetes sisaldub osa institutsioonide kulutustest. Euroopa Investeeringispanga (EIP) omavahenditest antud ametlikku arenguabi ei käsitata liikmesriikide arenguabina ja see lisandub liikmesriikide ametlikule arenguabile.

d. Arvestades käimasolevat pagulaskriisi esitatakse käesoleval aastal OECD andmete hulgas ka pagulastega seonduvad kulud,⁴ millest arenguabi komitee liikmed on teada andnud kui ametlikust arenguabist. OECD andmete kohaselt on need kulud ELi riikides märkimisväärselt suurenenud – 3,3 miljardilt eurolt (5,6 % ELi kollektiivsest ametlikust arenguabist 2014. aastal) 8,6 miljardile eurole (12,5 % ELi kollektiivsest ametlikust arenguabist 2015. aastal). ELi ametliku arenguabi suurenemine kokku (8,9 miljardit eurot) oli aga pagulastega seonduvate kulude järsust kasvust suurem (5,3 miljardit eurot). See tähendab, et EL suurendas 2015. aastal nii pagulastele antavat toetust kui ka muud arenguabi.

4. Nõukogu märgib pettumusega, et vaatamata ELi ametliku arenguabi reaalkasvule rohkem kui kolmandiku võrra alates 2002. aastast ei täitnud EL selle tõttu, et enamikus ELi liikmesriikides oli olnud majanduskriis ja tõsine surve eelarvele, endale 2005. aastal seatud ambitsioonikat eesmärki anda 2015. aastaks kollektiivselt ametliku arenguabina 0,7 % kogurahvatulust.
5. Ent nõukogu märgib samuti, et ELi ametliku arenguabi osakaal kogurahvatulust (0,47 % 2015. aastal) on ELi mittekuuluvate OECD arenguabi komitee riikide keskmisest (0,21 %) üle kahe korra suurem.
6. Nõukogu tuletab samuti meelde enda võetud uusi ametliku arenguabi alaseid kohustusi, mis on esitatud nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldustes⁵. Nõukogu kinnitab taas, et ta on poliitiliselt juhtiv jõud ja pühendunud andma ELi arenguabi, märkides, et arengukoostöö jääb ELi jaoks põhiprioriteediks. Sellega seoses kinnitavad EL ja selle liikmesriigid taas oma kõiki individuaalseid ja kollektiivseid ametliku arenguabi kohustusi ning võtavad nende kohustuste täitmiseks realistlikke kontrollitavaid meetmeid.

⁴ Selliseid kulusid saab esitada ametliku arenguabina üksnes OECD arenguabi komitee eeskirjade kohaselt ning esitatakse üksnes need kulud, mis on tekkinud pagulaste riigis viibimise esimese 12 kuu jooksul.

⁵ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9144-2015-INIT/et/pdf>

7. Nõukogu rõhutab tegevuskava 2030 lahutamatuks osaks oleva Addis Abeba tegevuskava ümberkujundavat laadi. Nimetatud tegevuskavas nähakse ette võtta kasutusele uus jätkusuutliku rahastamise süsteem, et saavutada jätkusuutlik areng selle kolmes mõõtmes (majanduse, sotsiaalne ja keskkonna mõõde), ning samuti kinnitada taas ametliku arenguabi tähtsust. Selle keskmes on hea valitsemistava, kõikidele vastutusalade jagamine, riikide erinevad vajadused ja probleemid konkreetsetes olukordades, siseriiklike meetmete ülimuslikkus, sealhulgas maksu- ja läbipaistvuse küsimustes, usaldusväärse ja tegevust võimaldava poliitika tähtsus, kõikide pühendumine poliitikavaldkondade sidususele, kõigi kaasamine ning sooküsimus valdkonnaülese prioriteedina. Sellepärast kordab nõukogu samuti, kui tähtis on kohaldada ülemaailmses jätkusuutliku arengu alases taaselavdatud partnerluses ulatuslikku ja integreeritud lähenemisviisi sellele, kuidas kaasata arengumaade jätkusuutliku arengu toetamiseks rahalised ja muud rakendusvahendid kõikidest kättesaadavatest allikatest (avaliku ja erasektori, riigisisese ja rahvusvahelise) ja kõikidelt osalistelt, eelkõige mitmeid sidusrühmi hõlmavate partnerluste raames, sealhulgas innovaatilised rahastamisallikad ja -vahendid, teadmised, oskusteave, suutlikkuse suurendamine, tehnoloogia ja mitterahalised vahendid. Sellega seoses ergutab nõukogu komisjoni rakendama lähenemisviisi „Kogu rohkem, kuluta paremini“,⁶ toetades nii riigisiseste vahendite kasutuselevõtmist arengumaades.

⁶ Komisjoni talituste 15. oktoobri 2015. aasta töödokument „*Collect More – Spend Better, Achieving Development in an Inclusive and Sustainable Way*“ (13186/15 – SWD(2015) 198 final).

8. Nõukogu jääb ootama Addis Abeba tegevuskava rakendamiseks ning selle mõju jälgimise ja tulemuste hindamise mehhanismide väljatöötamiseks tehtava töö jätkumist ÜROs, rahvusvahelistes finantsasutustes, mitmepoolsetes ja kahepoolsetes arengupankades ning Euroopa Liidus. Sellega seoses võtab nõukogu teadmiseks arengu rahastamise teemal 18.–20. aprillil 2016 New Yorgis toimunud ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu (ECOSOC) foorumi tulemused ning jääb ootama, et seal peetud arutelud võetaks aluseks ja neid edendatakse tulevastel foorumitel. Nõukogu jääb ootama Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) arenguabi komitees arutelude jätkumist säästva arengu ametliku kogutoetuse uue statistilise vahendi väljatöötamise üle, mis täiendaks ametlikku arenguabi ning oleks oluliseks vahendiks, mille abil paremini mõõta, esile tuua ja veelgi stimuleerida mõningaid laiemaid jõupingutusi, mida tehakse vaesuse kaotamise ja jätkusuutliku arengu toetuseks. Nõukogu kutsub üles pidama selle uue vahendi väljatöötamise üle avatud, kaasavaid ja läbipaistvaid arutelusid.
-

ELi eelmised ametliku arenguabi kohustused ja eesmärgid**(Nõukogu 24. mai 2005. aasta järeldused (dok 9266/05, punkt 4))**

„Aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks on kiiresti vaja ametlikku arenguabi suurendada. [...] EL [leppis] kokku uue ühise eesmärgi saavutada 2010. aastaks ametliku arenguabi määr, mis moodustab 0,56 % kogurahvatulust, mille tulemusena suureneks ametlik arenguabi nimetatud ajaks 20 miljardi euro võrra aastas.

i) Liikmesriigid, kus ametlik arenguabi ei moodusta veel 0,51 % kogurahvatulust, kohustuvad oma eelarveassigneeringute tegemise protsesside raames saavutama nimetatud taseme aastaks 2010, ning liikmesriigid, kus see tase on juba ületatud, kohustuvad oma jõupingutusi jätkama.

ii) Liikmesriigid, kes ühinesid ELiga pärast 2002. aastat ja kus ametlik arenguabi ei moodusta veel 0,17 % kogurahvatulust, püüavad oma ametlikku arenguabi suurendada, et saavutada eelarveassigneeringute tegemise protsesside raames nimetatud tase 2010. aastaks, ning liikmesriigid, kus see tase on juba ületatud, kohustuvad oma jõupingutusi jätkama.

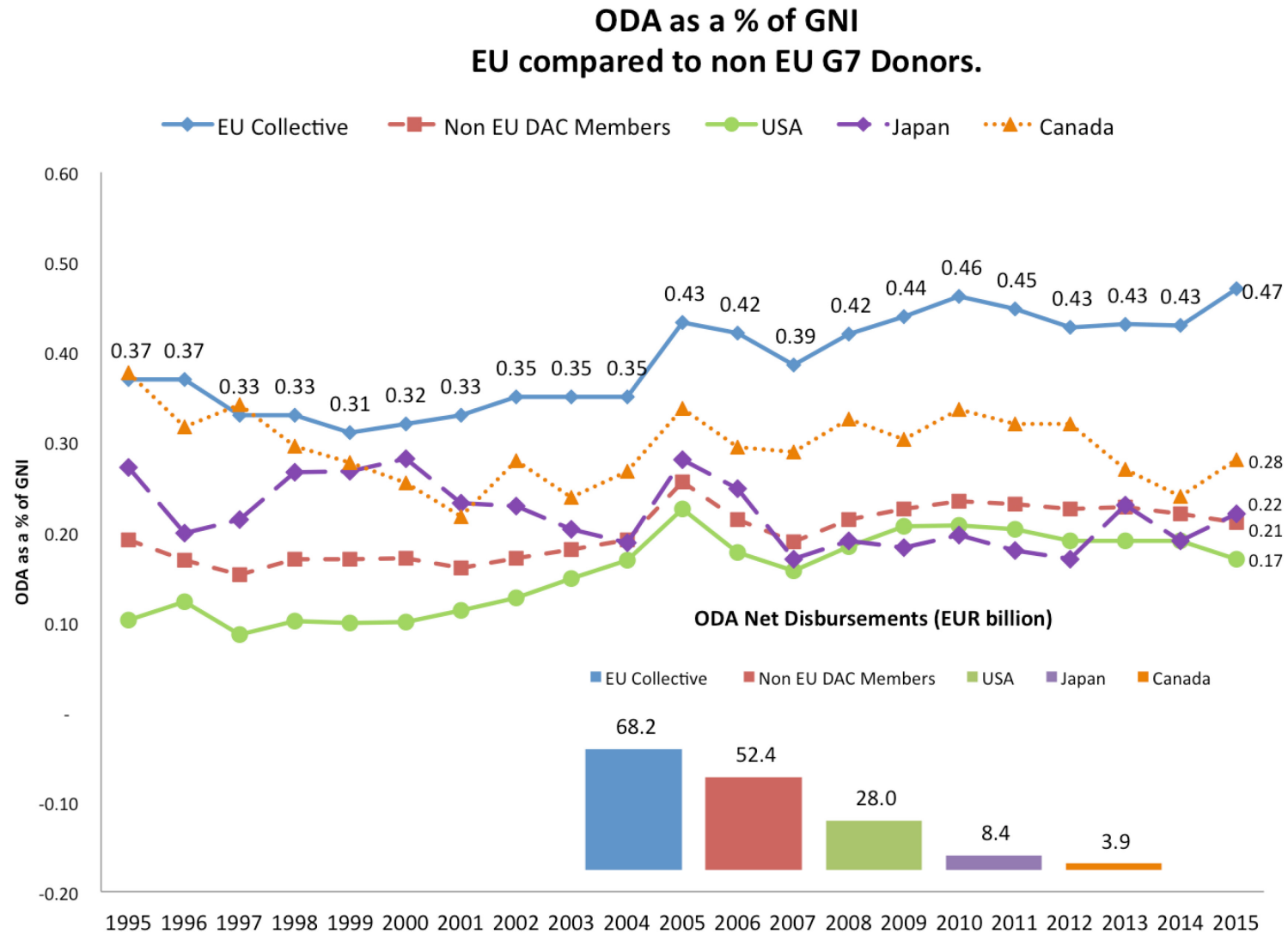
iii) Liikmesriigid kohustuvad saavutama eesmärgi, mille kohaselt ametlik arenguabi peab 2015. aastaks moodustama 0,7 % kogurahvatulust, ning liikmesriigid, kes on selle juba saavutanud, kohustuvad püsima sellest tasemest kõrgemal. Liikmesriigid, kes ühinesid ELiga pärast 2002. aastat, püüavad aastaks 2015 suurendada oma ametlikku arenguabi 0,33 %ni kogurahvatulust.“

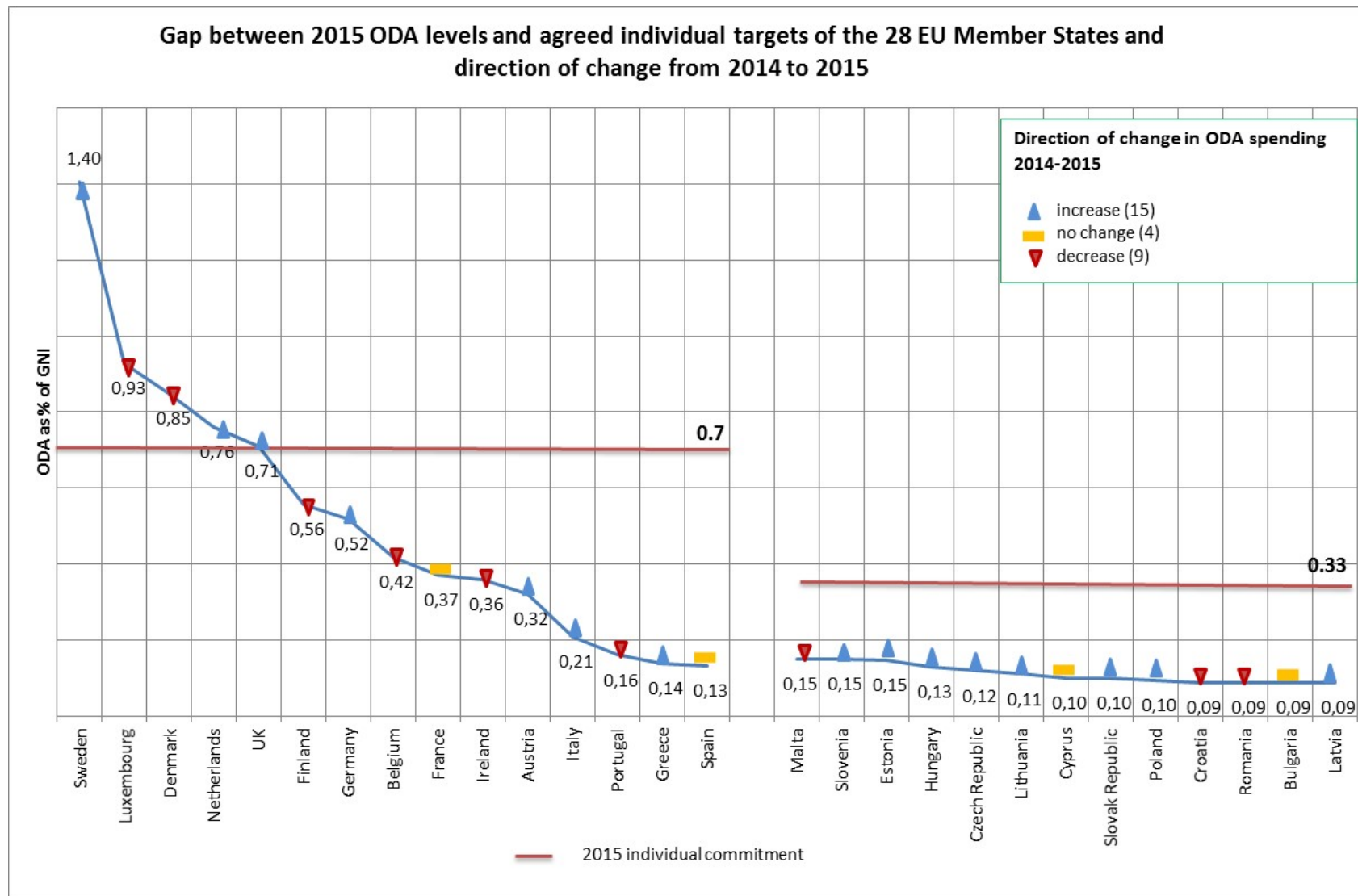
ELi praegused ametliku arenguabi kohustused ja eesmärgid**(Nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldused (dok 9241/15, punktid 31–33))**

„EL ja selle liikmesriigid on helled ametliku arenguabi andjad, olles viimastel aastatel andnud igal aastal enam kui poole ametlikust arenguabist. Kuigi ametlik arenguabi on arenguriikidele tervikuna kvantitatiivses suhtes väike, on see oluline rahastamisallikas vähim arenenud ja ebakindlate riikide jaoks, kellel eelkõige puudub riigisisene suutlikkus raha hankimiseks muudest allikatest. Ametlik arenguabi võib ka aidata võimendada teisi rakendamisvahendeid, eelkõige riigisiseseid avaliku sektori vahendeid ja erasektori investeeringuid, kuid ka teadust, tehnoloogiat ja innovatsiooni.

Seetõttu kinnitab EL taas oma ühiselt võetud kohustust saavutada ametliku arenguabi 0,7 % osakaal kogurahvatulust 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames. ELiga enne 2002. aastat ühinenud liikmesriigid kinnitavad taas oma kohustust saavutada ametliku arenguabi 0,7% osakaal kogurahvatulust, võttes arvesse eelarveolukorda, samas kui teised, kes on nimetatud eesmärgi saavutanud, kohustuvad kõnealust osakaalu säilitama või seda suurendama. ELiga pärast 2002. aastat ühinenud liikmesriigid püüavad oma ametlikku arenguabi suurendada, et selle osakaal kogurahvatulust oleks 0,33 %.

Rahvusvaheline üldsus peaks samuti aitama kaasa ressursside suunamisele sinna, kus vajadus on suurim, eelkõige vähim arenenud ning ebakindlatesse ja konfliktis olevatesse riikidesse. Üldise ametliku arenguabi kontekstis, võttes samas täiel määral arvesse konkreetsete liikmesriikide arenguabialaseid prioriteete, kinnitab EL taas oma pühendumust vähim arenenud riikide toetamisele. EL kohustub ühiselt saavutama vähim arenenud riikidele antava arenguabi 0,15–0,20 % osakaal kogurahvatulust lühemas perspektiivis ja vähim arenenud riikidele antava arenguabi 0,20 % osakaal kogurahvatulust 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames.“

Tabel 1: ELi ametlik arenguabi (neto), 2012–2015

Liikmesriik	2012		2013		2014		2015		Vahe (1)
	Miljonit eurot	% kogurahvatulust	Miljonit eurot	% kogurahvatulust	Miljonit eurot	% kogurahvatulust	Miljonit eurot	% kogurahvatulust	% kogurahvatulust
Austria	860	0,28	882	0,27	930	0,28	1 089	0,32	0,38
Belgia	1 801	0,47	1 732	0,45	1 845	0,46	1 708	0,42	0,28
Bulgaaria	31	0,08	37	0,10	37	0,09	37	0,09	0,24
Horvaatia	15	0,03	41	0,10-0	53	0,13	46	0,09	0,24
Küpros	20	0,12	15	0,10	15	0,10	15	0,10	0,23
Tšehhi Vabariik	171	0,12	159	0,11	160	0,11	182	0,12	0,21
Taani	2 095	0,83	2 205	0,85	2 264	0,86	2 313	0,85	(0,15)
Eesti	18	0,11	23	0,13	28	0,14	30	0,15	0,18
Soome	1 027	0,53	1 081	0,54	1 232	0,59	1 165	0,56	0,14
Prantsusmaa	9 358	0,45	8 543	0,41	8 005	0,37	8 317	0,37	0,33
Saksamaa	10 067	0,37	10 717	0,38	12 486	0,42	16 028	0,52	0,18
Kreeka	255	0,13	180	0,10	186	0,11	254	0,14	0,56
Ungari	92	0,10	97	0,10	109	0,11	137	0,13	0,20
Iirimaa	629	0,47	637	0,46	615	0,38	647	0,36	0,34
Itaalia	2 129	0,14	2 592	0,17	3 022	0,19	3 466	0,21	0,49
Läti	16	0,08	18	0,08	19	0,08	21	0,09	0,24

Leedu	40	0,13	38	0,11	34	0,10	39	0,11	0,22
Luksemburg	310	1,00	323	1,00	319	1,06	326	0,93	(0,23)
Malta	14	0,23	14	0,20	15	0,20	13	0,15	0,18
Madalmaad	4 297	0,71	4 094	0,67	4 200	0,64	5 240	0,76	(0,06)
Poola	328	0,09	355	0,10	341	0,09	399	0,10	0,23
Portugal	452	0,28	368	0,23	324	0,19	276	0,16	0,54
Rumeenia	111	0,08	101	0,07	162	0,11	138	0,09	0,24
Slovaki Vabariik	62	0,09	65	0,09	63	0,09	77	0,10	0,23
Sloveenia	45	0,13	46	0,13	46	0,12	56	0,15	0,18
Hispaania	1 585	0,16	1 789	0,17	1 415	0,13	1 446	0,13	0,57
Rootsi	4 077	0,97	4 389	1,01	4 698	1,09	6 393	1,40	(0,70)
Ühendkuningriik	10 808	0,56	13 498	0,71	14 551	0,70	16 858	0,71	(0,01)
EL15 kokku	49 749	0,42	53 003	0,44	56 091	0,44	65 525	0,49	
EL13 kokku	964	0,10	1 000	0,10	1 083	0,10	1 191	0,10	
EL28 kokku	50 713	0,39	54 004	0,41	57 174	0,41	66 716	0,46	
ELi institutsioonide ametlik arenguabi, mida ei käsitata ELi liikmesriikide arenguabina	4 544	0,04	2 873	0,02	2 139	0,02	1 510	0,01	
ELi kollektiivne ametlik arenguabi	55 257	0,43	56 877	0,43	59 313	0,43	68 226	0,47	0,23

Märkus: (1) Vahe (protsendina kogurahvatulust) võrreldes liikmesriikide individuaalsete ELi ametliku arenguabi eesmärkidega ja võrreldes ELi kollektiivse ametliku arenguabiga (0,7 % kogurahvatulust). Sulgudes esitatud arvud näitavad, mil määral (protsendina kogurahvatulust) on liikmesriik ületanud oma ELi eesmärgi. ELi institutsioonide ametlik arenguabi, mida ei käsitata ELi liikmesriikide arenguabina, arvutatakse liikmesriikide poolt OECD arenguabi komiteele esitatu alusel. Tabelis esinevad märgatavad vastuolud on tingitud kahe komakoha täpsusega ümardamisest.

ELi kollektiivne ametlik arenguabi on ELi institutsioonide ja liikmesriikide poolt teada antud ametliku arenguabi netosumma. Andmed kuni 2014. aasta kohta hõlmavad laene Euroopa Investeeringispanga omavahenditest, mille eest ELi liikmesriigid ei vastuta ning mis lisanduvad EL28 kogusummale, tuginedes Euroopa Komisjoni arvutustele (vt joonealune märkus 3). ELi liikmesriikide arenguabina mittekäsitatava ELi institutsioonide ametliku arenguabi suurus 2015. aastal põhineb liikmesriikide poolt OECD arenguabi komiteele esitatule, et tagada kooskõla liikmesriikide aruannetega ja vältida topeltarvestust.

Allikad:

- Andmed aastate 1995–2015 kohta

- o OECD liikmete puhul: OECD arenguabi komitee.

O OECDsse mittekuuluvate ELi liikmesriikide puhul: andmete olemasolu korral OECD arenguabi komitee, vastasel juhul liikmesriikide endi andmed. Küprose ametlikku arenguabi ja kogurahvatulu määra on hinnatud samaväärseks 2013. aastaga, kuna ajakohastatud andmed ei ole veel kättesaadavad.